

parin karkesin ja lupattiin minä että apurini tarvittain
viikoksi Petanen joka tuli minun jalkaan komediantiksi tälle
seuraksi kappaleen. että vei siinä Törmäselästä kirkonmuketta ^{100,000} 100 mp
ja kuin kinnetti muuttain vartimman tukaisin minä jollakin ki-
nelli oli 25,000 mp. Tästä joutui hän kinnon jossa sai istua
joka viikoksi ja kerran parin oli Törmä upseeri Salajusta
ilmailussa niin edelläänmisenä komedianti tuli parin
mekaanisen sotilain seuraksi ja tervetuloa kappale
koti ja viinit, eli trisin sanoen veivät mennessään
ja useamman päivät joutui komediantiksi.
Tästä tuskallinen monimutkainen työ loppui minulta
huhtikuun 20 p:nä 1919. Jälkeen kerritin jamaani että eläin
vihan piirissä. Vaikka se oli kappaleen jalkaan monimut-
ka ja siihen voimien muuttu parin tervin itse minä kappale
että siinäkin suurta on auttaa ja tehdä tiivisellä jalkaan
on aivan turpeksi. Toin tilitys oli minun jalkalla jossa
monimutkainen tulkinta Törmä. Teki 20 tuh. vapautuksen jalkaan
hän lupattiin sen suorittaa. Muuten tilitykseni saivat
ovat 1420,000 tuh. Törmämarkkaa ja sain tiliohjeiden kuitin
Törmä jalkaan jalkaan jalkaan varhain minin kuitin.
Kokouksen Puheen 2 huhtikuuta 1919 jolloin Törmä monimut-
ka oli minun kappaleen.

Lyhyt aika minun 1919 elokuun. tulikin Aunuksen rehtorin kappaleen
sen muuttu on viinit olla kappaleen kappaleen, oli kappaleen
Törmä monimutkainen Aunuksen kappaleen kappaleen kappaleen
siltä kappaleen todella siellä oli kappaleen ollut, esim. jalka tuli
edelläänmisenä kappaleen, niin kappaleen ja kappaleen ja kappaleen
piirivät kappaleen kappaleen kappaleen, mutta kappaleen ja kappaleen kappaleen
oli jalka jalkaan. Elytiivat kappaleen kappaleen kappaleen kappaleen
ta kappaleen kappaleen kappaleen ja kappaleen kappaleen kappaleen
vati että oli kappaleen kappaleen kappaleen kappaleen, niin kappaleen
kappaleen kappaleen kappaleen kappaleen.

Jokaisen monimutkainen.

jo esim. Valttiin tuli minulle 80 tuh. markan laulu jossa Pöytä Pöytä
pöytä upuri kapteeni Hannula oli syövä, juoma ja lauluja rikkoen
kotelin karkuun, muunmuun edellimäinillä upuri oli möröänyt vati.
kaiden laulu ruiskulla ampuksen kotelin seinään edellimäinillä kap.
tuurin nimen. Tasson Torkatissa lopulta oli Pöytä Pöytä jatkautunut kah.
teen asustan Kalmi ja Hannula jatkettiin jatkettiin välillä oli aineista
niitä. Kun kuin Pöytä Pöytä Torkatissa niin näkyi selvit jätet
merkittävistä tihutäistä esim kaupungin kotelin parvekkeiden kaido.
pöytä oli surkeassa tilassa ja ikkunat rikki ja kuin kaveli ka.
duilla niin sai nähdä puunka merkittävien parvekkeiden ja yläkatt.
pöytä. Kun Pöytä Pöytä hyökkäsivät Margjimpurkin niin Hann
piti puheen ennen täistiedua, että kuin pääseme edellimäinillä
kaupunkia niin vati nyöstäin mitä istisatella villä Valtti ei oo onit.
le, antaa jalkakojia eiisi ruokaa. Ja 4-järvi jivissä he olivat Mar.
jimpurissa, mutta välillä jii 80 haavattu mutta 45 kantoonutten
Pen tuliin näkemään että Pöytä Pöytä kantui enem. kuin
Egströmille villä Egström. kaisti nintu matkelta vinttiä niin
pöytä kuin mahdollista mutta Kalm piti kunniaansa kuta enem
ja haavattu ja kantui.

Muistan kerran helmiku 16 p:nä 1919 Kuin Hantman ja Eftorin tulivat ois-
tamatta niin heillä oli tavannut jos kukaan ja paljon kävivät heidän
huoneen niin Eftorin seroi katkahan tätä hirtta ja silmiäni kuui.
Koski kuuin niin sen paljuntti ja jaloiksi näihin. Hantman taas
myöhempiin toi suurem taulun jonka jätti Komedanthurmin säilytettäväksi
viksi ja salassa katsain kerrassaan mukkaa kaunis taulu joka
esitti justial. siitä joka sukaili tiivertä joutua, alavartin että se os-
kai kallis, asunnalla Hantman matkusti Lumeen tahtuinen ja
joulunpäivän aikana sain sähköpostin Oskasta että jos saatiin sel-
laista taulun pois niin sentte 500 tuh. Ja heti sähkösti etsivien
osastoan Lumeen, mutta vastattiin että laiva odii ja tullut kuuin
saimme tiedon ja niin jäisi käsisteni menemään jonka näin
Lumen lehdissä että se joutui tankkaan se oli useamman miljoona arvoinen
Kerran taas nämä samat upseerit kritisoivat sando minuna tähtäminen
kuuin pyysivät eristä kiirsten huoneeseen kuuin he matkustavat ja
lupaivin säilyttää, meni saivalaan illalla työhön sillä kuuin sein-
kin aikaa oli niin autiin saivalaan ja armuyestä kuuin tuulin
katia niin sovi oli rikotta ja ankka pois. Tulikin ymmälle ja kuuin
kyöylin tavoiteltuni niin ei kukaan tiennyt mitään vastusta
ja asunnalla tulehin Hantman ja sanoo kahvanssa kiirsten

sanoin etti kuten näette ja niin olikin etti Hartman haastoi sate oikeuden eteen, mutta kunin superiorin haastamaan jahan kusemista niin hävätin löytyi Hartmanin puolesta. Senjälkeen kylläniin koko kamedanttiin ja väkijoukko on voinut ja siinäkin sille siivoksi antoi siksi paljon työtä. Kamedantiksi tuli Ketanen mistä heti muuttui upseeri kasino, itse kamedantti jousikansien piti yhäntä elämää ja olipa kiripemmilla rigistillä ihmän kake. Peterspark Hattelin jillei tahtoi Kettunen välissä pyörinyt. Oskari Kettunen oli suuri turva minulle työssäni ja Ketanen loppujen lopuksi myösti erästä tällinnalaista 100 my. josta hän joutui tällinnun linnun. Hän oli aika kätynin kaverin kavin oli minunmuren tällinnun upseeri palupilla niin Ketanen triniten kanssa tuli ja myösti kassajakuit 35 pullon jathan he itse jivat.

Laivalan muistiin pöytä

Heikotkiniset siniset olivat diakonissa luterilista mieltä. Suo-
namassa heidän tulkittiin ja kutsuttiin usein jätkeiksi. Niin
tännekin heidän työstänsä ja heidän heidän siinä mi-
ojatukseni heidän Suomeen, ammatuksensa ja heidän ajatuks-
sella että sallimattoin insinööriä nähdä puolesta.

Toisella oli retkikunnan saivahan, ahertavien valomiestensä ja ennen
minua ryhdytty, mutta hyvin krime anti. Paimme saivahan Laviakissa
1. Asteliskeluppi joka oli verrattain ajansuhteinen. Paimen tähtäintä
hallituksesta Paimme saivahatrupeita. Viikkipunniselta nirteltä, Aruutus
kamitelta sekä yhtiöisiltä ja helmiku 10 pöi 1919 tulivat ensimmäiset
saivat sisälle amon Puumalaisen saivahan. Mutta viikun valtio oli
sitasi leviaperiminen että ei saatu puita saivahan joka oli mitteli kuu
jäispuhleri kytoni. Ja ei auttanut mun kavin meikintäisten tahtien
kivianien kanssa hakemman puita ja lapulta paimme, mutta nuukun
oli ensiudessa hyvin nuukun ja niin paimme lisiannaksia kavin
saivahime ylös enempi kavin oli heikeltä, mutta mun ei auttanut
Paimhassa oli heikeltäntä 49. 2 kiskerini 5 kaitajista 1 ylikaitajista, 2 ylik-
kaitajia 8 sanitiserini 2 sifonini 18 palvelina 1 emännitini 2 tunkia 5 pyö-
kärini 2 lämmitinjä 1 taloudenhoitaja 1 sähköttäjä. Paiminta kavin hakoi.
aikana insulididia 300. munten saivaita 150 ja pererisä 528. ja kuita
150 jäistä 6 poksevikien mukammin ja 8 kaitusen. jautunutta.
Marallinen puoli

Josininkin tehtäviä Jorunn. ja Karbon. olivat niiden keskenään ja Malme
ei liitettyt saivasta Tallinnan vain Dorpatiin ja meillä matkasi saivasta

kuukauden pivät mittei tyhjini ja sairalaamme saikin ni-
mekseen Egströmin sairaala, mutta lopulta alkoihin sinne tulla
Halminkin potilaita. Sairalaan oli alinaminen siitä kaikkien vä-
lillä. Myös vanhuksin saatiin usein jalkiin oli millain miesten paten-
neppu tyhjiin. Myös usein oli kuumeni ovi väinillä avaimilla, au-
kaisu ja tyhjäkään vain otto, sillä lupa oli minulla potilaille joko
2 laulukon viikossa sairausta kahden mutta usein kävi että oli-
hin kaikki harkkasta paissa ja nimollen en voinut pöytädentel-
telle muuta sanoa kavin ovensi on siun väinillä avaimilla
aukasta ja siihen on voi mitin, mutta usein näin harkkist-
trienkin kaupungilla myymäsi tyhjäkään sillä he saivat 70⁰⁰
laulukon ja meillä oli myös väkijumien noin 800⁰⁰ ja loppujen
lopaksi oli ne niin hävinneet ettei löydetty kuin 25⁰⁰ pöydästä
ja useammassa pullaan oli vettä ja viinon pöytä. Ettenkin vone-
set saivat kirkkitytyivät kavin mittainkin pedot sillä meillä
ei mahtunut kuin 25 mutta kaupungin ulkopuolella oli Jaskkaimet.
mininen sairaala jossa meikäläiset olivat, esim ne siellä pitivät
sotaharjoitusta ja ammukselivat, yksikin oli ampua Estiläisen tie-
läisiin, oikasta ratastramalla kavin parikertan päivässä Jask-
kaimetahon pöytämiäsi järjestyksi ja viemäsi millain tyhjäkään millain
Lummaluista kirjallisuutta ja sanomalehtiä, Kerman kassan pöytäsi
saivat paremmat pöytäsi kassan saaneen mutta ne kassat
siivottain ja kavin illalla ei kassatut niin en antanut lupaa
vakkien pöytäsi siivolle, mutta nimäpi rupesi vakkain sairaalaan
ampumaan ja nimollen sarkkivat ikkuna, taktori Traup-
kassan pöytä Estiläisten potilaiden kassan läheisimä ajamaan
heitti takaa, mutta emme saaneet kavin pari kassain mutta sa-
mulla triset tulivat sairaalaan ja kassasta tiehmittä, mutta
sannain 4⁰⁰ pöytä heidän olla päiväkahvilla. Loppujen lopuksi kavin
jain sairaalan tilityksien takain yksin sinne ja järjestämisen
Lummaluisten ja Traupkassan kassain sinne näin kassain su-
ret oli vakkain ettei oikein kassain sinne ja kavin nästin
kassain eversti Gassille niin hän sanoi ettei neiti Traup-
nen ei voi olla niin huolimaton. Tästä oli herrattoman
siivettä enemmän mutta kuten suullisesti okei kassain. mi-
mutta. Myös sairaalan yhteydessä kassain potilaskassain kass-
tan saatiin miä ja kassain jossa sai 75⁰⁰ yösi ja tiipiyösi
kassain. Mutta kavin oli Estiläisten väkijumien niin kassain ei
sannain ettei minä olin kassain kassain pöytäsi ja olin

hänet esimmäisistä, mutta kuin amantunnen ja rehellisyyden kautta tekee ja uhraa itsensä työhön sisällisesti vankamudella, niin san kirkkaan uskaan. Ja lupasi paitsi tehdä että olen piksi suuren edustavuuksien alaisen työni onnellisesti jatkain saattanut, vaikka kukaan rehellisen luontoani takia on paljon viinimyyntimyrkyistä meikkailuisten selmässä. Ja niin Terohtien viinimyyntiset kättivät minun suuren rehellisen tilitykseni jalka nauttivat / soostuk. ja Suomalainen lähettikäs senattori Hänninen, tuhtori Kettunen ja Suomen kansuli Puthinen kiittivät siitä edustavuuksista työstä. Vaikka tüssi itseini kukaan niin sen vain rakkaan sanon, että se oli kärsimysten aika mitä elämäni jalkilla olen saanut nähdä ja kokea. Olen olen, näistä jatkainverran jättänyt silti kanteheimpi on voimut muuttimapaista kirkkautta. Lopetin työni kesäku 12: pöni 1919.

Enkerin muistutpanoja

vuosilta 1919 marrask. 1920 maalisku.

aikaina.

Liityin Enkerin julkaisuihin marrask. 12: pöni nimellisesti. matkustin Rautmaan everstin Elmenegrenin joukkoon jossa niin työden kuttamukseen, jirgustin sieltä allasta kamedanttuurin sekä tutkain vankkeja, mutta eversti lähetti minun Helsinkiin koreivi Pököfendin luo, jossa kirjulla ilmaitti että he ovat hyvin tyytyväiseen meille, silti heille on ovet aukki eri virastoihin paritappa viellä Presidentin linnun. Ensi työhse saimme nautta toimimamme avustuskomitean pakolaisten nimellä, mutta takana oli Pietarin seison, on tästä alusta jirgost selville silti Pula Oykänen kivi myssien työhäni ja aina oli vain niin salaperäinen ja siinkin listalle aika paljon nimia / mutta tuntui niin salaperäiselle kuin he pakkaattivat sarda se. natti Enkerin ja rovon nimia myös ja saivat että se on oivan välttämätön jol kiviinkein luonnanne ja lupaisitte mieltä ja kerosain myös tästä trisille, Dinaballe, Olltanille, Dianderille ja muille, mutta ihmetytti kuin minä oli tunia pakolaisten auttamiseksi ja tuntui että jokin oli jalkia. Kun sattuimme menin prof. Bonstoppin tykö (Pulevandinsadulta) niin vain kunnalla miksi oli iällä ja mitä aikain ne herent olivat ja hän vasaatti nyhtymästä sellaisiin seikkailuihin ja antoi itsällisiä neuvoja ja tättelöihin.

Bensdorf.

prof Bonatiffia ja sen jälkeen sain paljon selkoa monista
eri seikoista. Kun näin he kärsivät menoa Etelällä niin
jyrkästi kiihtydyin, sillä selvisi kuin arkomus oli sa- da kerran
senattonin ja noovan nimi listalle ja kuin he saivatkin että he
ovat hyviä ystäviä presidentti Ståhlbergin kanssa. Täuten saan-
kin muunmuassa Oinolaalle että miten voisin käynnistää itse-
heidän silmiä ja etenkin noova Etelän sillä hän on ollut
siis hyviä minulle Tiivassa ollessani ja tuntuu rehellisensä
Poljulairena ja tiivoksi olen tehnyt valan Tiivassalle ja
niinollen en voi pettää Pyhänymsuutani vaikka paljon olen kärsi-
sannut marni tähden invaluutitaksi jouduttuna, nämä nimet
niin Lianderille kuin tiivolle. Ja marrask. 10 p:nä 1919 oli kukaan
seuranhuoneella jossa oli meikintäisiä kukaan ollut, aika mu-
sasiti, tiivon johtajia ja mukana että näet, sen alku vaihtui.
Mutta se meitä kukaan ihmettytti kuin valittiin teollisuuden
asasta, siis aktiivinen toiminta. Mutta tiivet olivat myös hem-
misti mieltä että ainoastansa autetaan jalkalaisia eikä ak-
tiivista, mutta lopulta oli yhteinen päätös että tapanitullen
autetaan jäs sata syttyä. Sen jälkeen käynnistettiin komitea 2 ku-
asastansa Palainen eli epävirallinen ja Avustuskomitea. Mutta O-
nola, Maki ja moni muu oli vastaan nykyistä hallitusta ja oli-
vat iloisia jos sata syntyisi Pietarin kaupungissa niin silloin
Ståhlberg jäs pumitaksi sai jatkut ja Mannerheim tulisi presiden-
tiksi, tätä noovien ja heidän kerhon usein kunni puhuttamaan
Palainen komitea jaks kukaan viisi ajalla Heikinke. Hyvästös
pladetin talossa Miltanin huoneutossa. Siellä nähtiin usein henkilöi-
ä Kivessä, Elen-Mallala, Liander. Heikinkeimo, Berg janka heidän väin
mutta hän ja Kivessä jyrkään kielsivät henkilökunnan puhumasta sekä
Puumendinun komediantti, entinen palisimentari, Tiitti Mykämä ja Polju-
heimo oli myös siinä tiivonin vaikka ei hän tahtanut sitä
noovan sanoa. Kun kukaan alkoivat niin sain olla vähemmän
eläisessä ja osittain telefonia, mutta kukaan jäs yksi-tyisten
miekipiteitä Pietarin nethen mahdollisuudet. Presidentti Ståhlbergin
laulustunni, se oli niin mukavata että Liivon elämä ja kaikki
tiivonin aivan perin perään. Tiivon niin Emebias äimän piilillä pyysäk-
tyin Miltanin eteen arvon vaimin ja seuravainkin ja niin jäs tiivon äimä-
si, ajattelin että se vaimon antam tunteet tiedot kankaasta Palaiselle
seuralle. Muun muassa asut ja raha varat olivat turvatut Ranskasta
ja Englannista oli vaitetus sata Ylipuolisen tuli Venäjän junaan näiden väin

Minä kiitin oli minä antan vangeja Aamustuskomiteaan ja ho-
kautsessa päätettiin että meidän on pyydettyä. Minä menin
Aamustuskomitean kokoukseen ja sanoin että nyt on annettu va 30 tuh. muuten
Aamustuskomitean kokoukseen ja kysyin että mikä on alla teillä
mutta ei voinut vastata, sillä näin kukaan jaksaa pu-
huta itse, sillä oli puhunut vanhan rahavainion
mutta eihän sitä kukaan nähty ja tulos oli että kukaan
saati niiltä herailta penniäkään. Muuten Aamustusnilla oli Ju-
denitri nupin tuhuttuun sekä salaisia papereita Ransha-
ta yksikin jossa tehtiin selvää Judenitain turvitusperuste
ja meidän liian jos saatiin vakahtuinen jatkaho että kuin Pie-
tariin piistiin niin käännämme asut Suomen vastaan
ja tekemme Suomesta alusmaaksi ninkuin ennenkin. Myös
Mannerheim sai tuon tiedot täältä sillä vakatuinen ku-
nint kantiivat jonne jätin täällä ja veivät salaisen
komitean raportteja. Ja kun Essenkin oli niin innostunut että
lähetti kiertokirjeet ympäri maata suojeluskunnista ja toi-
mitti piilikaiteja ja muita.

Kuusi vaimi tulkittiin selvisi minulle niin pikästä pyhästä
ensimmäisen kerran näistä teille rova Enkko, mutta pelkasin
arvon itseäni ja tuikeksi häpesin itseäni että miten voin
teidän luoksenne karkaan tulla ystäväni näin kuin ennen
mutta armostani ei antanut vauha ja nyt kirjotin teille
jokuistienpanat ja papereistani jäljennökset ja pyydän anteeksi
näyvämmän että kaitin teitä vauha sen kahtakun alle ja
itse alin, mutta Luojani vaujeli että ajassa erkanin pois
vaikka henkeni on uhattu täällä. He ajattelivat että sama
se on tuon pöjan kanssa kaiten hienelle laaj, mutta eivät
vain lauvaa saaneet.

Kristin puolesta ainoastaan pakolaisten auttamiseksi.
 Ties komitea jatkautui laulun ja herrain edellä. Kokouksia pidettiin
 ja avustuksia saatiin. Tanskanpuoleinen mieli lahjoitti rahaa ja
 vaatetta, Amerikan puoleinen mieli lahjoitti ruokaa ja vaatetta.
 Yhdistyivät kirkot lahjoittivat mikä mitikin. Lohkon Puolesta
 koolleja pari kertaa viikossa. Kesklin oli Albenin k. 24. jona työpöytälin
 22. a. pp. 5. ja 6. päivän viikotien tittävät juoksevat, asut. 9. a.
 hin niinpä jona aikaa että vattio luovutti Puolesta, asunnon vinnat
 si ja Lohkon kirkko. Antoi vinnatantunsa Kulkukuntas hallitus antoi 10%
 alennuksen vattion vintteille. Ties puolesta oli aikaa saatu, mielen pu.

oli Pohjanmaalle laiertamain keräämään rahaa, sillä sain
vaati rahallista avustusta myös Inkherin jättä jättä ja jättä
ja niin kuin kukaan jättä jättä, mutta kukaan oli jättä.
se taimen sanota jättä jättä Oulussa, niin kuin his-
jeen jättä jättä. Kukaan miehen oli masennuksissa
kukaan tunnuttu työtä teki ja uhraus itseni heidän hyönte
Pää kukaan jättä jättä oli määntä jättä jättä
jättä jättä ja määntä jättä jättä. Ja suomenpääntä menin
Oulun tykö ja sanoin että täällä on se suuri vaas
hän ajai alas ja senai ettei hän tahdo tavata kukaan
ja menin. Pyysin tilitystä mutta se vengyi ja vengyi ja nisko
ni ja vengyi tulivat tänne ja niin saatiin titys. Sanoin
heti että jos vaas onkin niin mahoon, eivät mahoon
3 kuun jättä jättä oli 800 mp. kukaan ja inkherin vaas jättä
jättä myytiin niin väittivät että mitä oli enempi kukaan
nahan. Olin siksi väsynyt että sanoin suomen ettei
voin mahoon ja taitoksi Pulo Oulussa jättä jättä jättä
lähti tältä pois jättä tilitämättä rahastaja 8 kpl. ja oli kukaan
minun nimelläi kirjauttanut ja 1700 mp. kuin sis mahoon. Taisi
si Pulo Oulussa oli myös myynyt minut kukaan kukaan ja niinkään
sain vaas on aika jättä. Olin päätin etten kukaan ole niin
tyhmä ja anna kukaan kukaan. Jopa olisin saanut kukaan
kukaan olla sen jättä, mutta aina jättä tuli jättä minä
mutta papereita jättä oli taiton kukaan ollut, mutta on ole
antanut kukaan annakkain. Enim oli kukaan ja kukaan kukaan
jättä jättä jos antain paperit, Enim kpl. Kukaan kukaan nisko myös
kukaan ettei pitäkään takaan Oulussa jos jättä kukaan niin
tiedämme ettei se olette näitä kukaan. Ja silloin tiedätte että kukaan
on silloin kukaan ja myös pyysi papereita. En illasin tait.
do kukaan kukaan kadulla ja kukaan piti muuttan kukaan
nimeni ja olenkin väillynyt näihin anti kukaan nyt kukaan
kukaan kukaan kukaan kukaan, mutta pyysin kukaan. Pääntä on niin
muistutpanani kukaan kukaan. Ja kukaan ettei kukaan kukaan
ni kukaan minun. Pääntä kukaan kukaan olen näihin kukaan
kukaan ja muistutani kukaan.

Helsingissä

maalisk. 1920.

Päytäkirja.

Kirjoitettu Seurahuoneella marrask. 19/19.

Komitean alkuunpanijat Luut. Eulo ja Henrik Nykänen.

I.

Puheenjohtajana toimi Eulo Nykänen.
Sihtterinä Henrik Nykänen.

Herrojen V. Reiman, Kosken ja Eulo Nykäsen tehtyä selvän tutk-
sun pakolaisten nykyisestä tilanteesta. Päätettiin kokous yksimie-
lisesti perustaa uuden komitean johon ei ole riippuvainen
toisista komiteista. Mutta jolloin saman päämäärän

28.

Komitean puheenjohtajaksi valittiin Olga Oinola ja Sihtteriksi
Luut. Henrik Nykänen.

38.

Komitean nimeksi yksimielisesti päätettiin „Toukokuun Apu“.

48.

Komitea jaettiin eri alustoiksi (a) rahankeräysosasto
b) vanteheräysosasto (c) reklamiasasto, d. saniteettiosasto (e) leikkim-
ien osasto

Rahankeräysosasto Puheenjohtaja Jari Puolanne jäseni Signe Pöyhö-
heimo, Arvo Laurila

Reklamiasasto Puheenjohtaja Hilda Jämsen jäseni Edla Hietälä
ja Vilho Reima

Vanteheräysosasto Puheenjohtaja Olga Hänninen

Saniteetti osasto Puheenjohtaja Elin Mäkin jäseni Aarre Erik.

Leikkimien osasto - - - Per. Bööm.

58.

Komitean leima päätettiin laittaa Puheen ja Puolainkyläisellä
tehtävillä

6[§].

Laut. Henrik Myhrman ilmoitti että Taltio on antanut
kansliakamreunsa Albertin k. 24.

7[§].

Kansliatiksi valittiin Laut. Henrik Myhrman

Tarkaus alkoi kello 7 i. pp. 10 i. pp.

Henrik Myhrman
sihturi.

Jäljennös.

N:o 2.

Pöytäkirja.

Kirjoitettu "Inkerin Apu" komitean toisessa kokouksessa 12 p:nä Joulukuuta v. 1919. Kokouspaikka Korkeavuorenkatu 29.

1 §.

Valittiin komitean johtokunta johonka kuuluvat komitean puheenjohtaja ja osastojen puheenjohtajat. Sanni Puolanne, Hilda Jalasmaa, Olga Ilmarinen, Elin Malin, Akseli Kajanti ja Pher Blom.

2 §.

Ilmoitettiin että Sisäasiainministeriö periaatteessa on hyväksynyt "Inkerin Avun" anomuksen, mutta lähettänyt asiapaperin Lääkintöhallituksen lausunnon saamista varten. Anomuksen oli aikaisemmin tehnyt luutn. Henrik Nykänen.

3 §.

Päätettiin komitean varoilla ostaa Tuberkuloosin vastustamisyhdistyksen tarjoamat tavarat Sm:kalla 4,078:-

4 §.

Päätettiin lähettää anomus Kulkuaitosministerille, pyytäen 50 % alennusta tavararahdista ja matkustajalipuista Komitean asioissa.

5 §.

Päätettiin lähettää anomus Suomen Rautatiehallitukselle pyytäen komitean sairaalan huoneustoksi Raudun asemarakennuksen vapaita huoneita aluksi 150 potilaalle siten että sairaalaa voisi tarpeen tullen laajentaa alkuperäisen sairaalan lähimpään yhteyteen.

6 §.

Jos sairashuoneen avaaminen tulisi välttämättömäksi päätettiin komitean sairaalan ylihoitajattareksi pyytää neiti

Selanderia ja saniteettiosastoon neiti Hangaria.

7 §.

Rahankeräysosaston puheenjohtajaksi valittiin Sanni Puolanne rouva Signe Pohjanheimon luovuttua puheenjohtajan toimesta ja jäseneksi rahankeräystoimikuntaan Luutn. Sulo Nykänen.

8 §.

Yksimielisesti päätti kokous ettei komitea voi alkaa virallista toimintaansa ennekuin saa varoja toiminnan alkuunpanoa varten.

9 §.

Opettaja W. Reima ilmoitti kokoukselle luopuvansa komitean jäsenyydestä. Kuitenkin luvaten yksityistoiminnallaan auttaa komiteaa etupäässä valistustehtävissä.

10 §.

Komitean leima päätettiin varustaa Inkerin vaakunalalla.

11 §.

Kokous valtuutti Johtokunnan ratkaisemaan virkailijoita koskevat asiat.

12 §.

Rahastonhoitajaksi valittiin Sanni Puolanne.

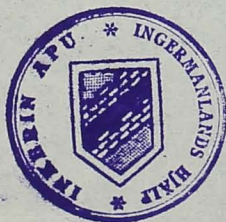
13 §.

Päätettiin, ettei komitean toiminnasta ilmoiteta sanomalehdissä ennenkuin komitea alkaa virallisen toimintansa.

Kokous alkoi kl. 7 i.p. ja päättyi kl. 10 i.p.

Henrik Nykänen.

Sihteeri.

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Sulo Nykänen

Pöytäkirja.

Kirjoitettu "Inkerin Avun" kolmannessa kokouksessa 2 p:nä Tammikuuta v. 1920.

Kokouspaikka Tehtaan kansakoulun huoneustossa, Tehtaankatu N:o 15-17.

1 §.

Vaatekeräysosaston puheenjohtaja Rouva Olga Ilmarinen teki selvää lahjoitetuista tavaroista. Luutnantti Henrik Nykänen teki selkoa kansliaan kertyneistä tavaroista ja rahoista.

Uusia jäseniä osastoon tuli Sandra Laihia ja Hilma Räsänen.

2 §.

Reklaamiosaston puheenjohtaja Rouva Hilda Jalasmaa ilmoitti lähettäneensä 60 suomalaiseseen ja 6 ruotsalaiseen maaseutulehteen artikkeleita Inkerin pakolaisten nykyisestä tilanteesta.

Uusia jäseniä liittyi osastoon Ada Äijälä, Herman Stenberg, Akseli Kinnunen ja Sigrid Lindfors.

3 §.

Rahankeräysosaston jäsen Luutnantti Sulo Nykänen teki selkoa saaduista rahalahjoituksista.

Rahankeräysosaston puheenjohtaja Rouva Sanni Puolanteen tehtäväksi jätettiin keräyslistojen lopullinen laatiminen.

Komitean puheenjohtaja Olga Oinola luki väliaikaisen keräyslistan, johonka päätettiin lisätä seuraavat nimet: Otto Lumme, Herman Stenberg, Onni Tarjanne, Mikko Erich, Oskari Mantere, Kyösti Kaisla, Into Selin, Ada Äijälä, Aino Lausas, Akseli Kinnunen, Constantin Boije, Sulo Nykänen ja Yrjö Koskelainen.

4 §.

Rautuun, Basuliin ja Metsäpirttiin päätti kokous lähettää 2 henkilöä tarkastamaan ja ottamaan selkoa pakolais-ten tilanteesta. Läheteiksi valittiin Olga Oinola ja Ada Äijää. Varalle Tekla Hultin.

5 §.

Varapuheenjohtajaksi valittiin Rouva Katri Bergholm.

6 §.

Lopullisesti päätettiin, että johtokunta saa ratkaista virkailijoita koskevat asiat sekä juoksevat asiat.

7 §.

Kokous päätti yksimielisesti pitää juhlia "Inkerin Avun" hyväksi.

8 §.

Sukeutui laaja keskustelu "Inkerin Avun" ja Inkerin Ystävien" suhteista toisiinsa. Lausuttiin se toivomus että mainittu yhdistys ja komitea, mikäli mahdollista, sulautuisivat yhteen ja jollei seakävisi päinsä niin kuitenkin juhlien toimeenpanossa esiintyisivät yhtenä ainoana ryhmänä niin että tulot lankeaisivat tällä kerralla "Inkerin Avun" hyväksi. Pyydettiin "Inkerin Ystävien" puheenjohtajaa hovineuvos Juho Koi-vistoista lausumaan yhdistykselle ilmi "Inkerin Avun" toivo-mukset.

9 §.

Paikanvälitys jätettiin johtokunnan käsiteltäväksi.

10 §.

Ehdotuksen johdosta, joka käsitti avustuksen pyyntöä Valtiolta, päätti kokous ottaa mietintöaikaa.

11 §.

Uusien jäsenten merkintä komiteaan.

Kokous alkoi kl. 7 i.p. ja päättyi kl. 10 i.p.

Henrik Nykänen.

Sihteeri.

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Osasto Antikainen

Jäljennös.

N:o 4.

Pöytäkirja.

Kirjoitettu "Inkerin Avun" neljännessä kokouksessa tammikuun 15 p:nä v. 1920.

Kokouspaikka Tehtaankatu N:o 15 -17 (kansakoulu).

1 §.

Puheenjohtaja Olga Oinola teki selkoa Raudun matkasta. Matkalla oli lähetystö poikennut Wiipurissa, jossa viipyivät yhden päivän. Siellä on "Karjalan kansalaisliiton" Inkerin komitea työskennellyt innolla pakolaisten hyväksi. Tämän komitean edustaja rouva Tirranen oli rajalla henkilökohtaisesti jakanut pakolaisille avustusta. Muuten olivat Wiipurin liikemiehet antaneet 30 % alennuksen kaikista ostopuista tavaroista pakolaisten lahjoiksi.

2 §.

Sairaalasta sukeutui laaja keskustelu, jossa oli yksimielisiä siitä, että komitea avustaa Valtionedustajaa sairaalan pystyttämisessä Rautuun, mutta lopullisesti päätti kokous jäädä odottavalle kannalle siksi kunnes Valtion lähettämä tarkastaja tuomari Heilimo saapuu Raudusta ja ilmoittaa mielipiteensä sairashuoneasiasta.

3 §.

Rahastonhoitaja Sanni Puolanne ilmoitti kassassa olevan 8,750:- Smk. Kaikkiaan tuloja on ollut 10,900:- Smk., joista Tasavallan Presidentin lahjoittamia on 5,000a- Smk.

4 §.

Oli kyseenalaisena tekisikö komitea selkoa yleisölle lahjoitetuista varoista, mutta päätettiin ettei toistaiseksi anneta tietoja ennenkuin saadaan enemmän varoja.

5 §.

Rahastonhoitaja ilmoitti, että hän on 40 eri kau-

punkiin lähettänyt rahankeräystä koskevat kirjaet.

Rahankeräyslistojen jakelussa maaseudulla lupautuivat auttamaan Edistysseurojen kustannusliikkeen edustaja Hanna Lappalainen ja Rautatiekirjakauppojen Osakeyhtiön johtaja Akseli Kinnunen.

6 §.

Huvitoimikuntaan valittiin seuraavat jäsenet: Selma Kaitila, Aino Laurila, Sandra Laihia, Aino Lausas, Sulo Nykänen ja Signe Pohjanheimo, joista viimeksi mainittu puheenjohtajana.

7 §.

"Inkerin Ystävien" puheenjohtaja Juho Koivistoinen ilmoitti yhdistyksen mielipiteen olevan ettei toistaiseksi yhdistys voi lopullisesti sulautua "Inkerin Avun" kanssa yhteen, mutta juhlatilaisuuksien toimeenpanossa toivoo yhdistys yhteistoimintaa. Samoin ilmoitti, että "Inkerin Ystävät" yhdistys on valinnut juhlatoimikuntaansa seuraavat jäsenet: I. Lattu, Tuunanen ja Tirranen. Tämän toimikunnan valtuutti yhdistys toimeenpanemaan juhlatilaisuuksia "Inkerin Avun" kanssa, joista koituvat tulot käytettäisiin Inkerin pakolaisten hyväksi.

8 §.

Komitea päätti työttömille pakolaisille mahdollisuuden mukaan toimittaa työansiota.

9 §.

Virkailijoita koskevat asiat päätti kokous jättää johtokunnan ratkaistavaksi, mutta ilmoitti ettei ole kitsasteltava palkkojen suhteen.

Kokous alkoi kello 7 i.p. ja päättyi kello 10 i.p.

Henrik Nykänen.
Sihteeri.

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Olya Finamore

"Inkerin Apu" -

Komitean toimintasuunnitelma-ehdotus.

1) "Inkerin Apu"-Komitea jakaantuu seuraaviin osastoihin:

- a) Rahankeräysosasto.
- b) Tavarankeräysosasto.
- c) Tarveyshoito-osasto.
- d) Tiedonanto-osasto.
- e) Sivistys- ja paikanyöllitysosasto.

Joissa kussakin tarpeellinen määrä jäseniä ja varajäseniä.

2) Komitean johtokunnan muodostavat eri osastojen puheenjohtajat ja nämä valitsevat joko keskuudestaan tahi ulkopuolelta johtokunnan puheenjohtajan, joka samalla on koko Komitean puheenjohtaja.

3) Komitean Kansliä hoitaa Kansliapäällikkö kanden apulaisten kanssa, joista toinen vastaa lahjoitusten vastaanotosta ja lajittelusta sekä toinen niiden läuettamisestä siinä paikkoihinsa. Kirjanpidosta ja tilityksestä vastaa Kansliapäällikkö, jolla on apunaan tarpeellinen määrä kirjuri-
pitäjiä y.m. Kansliavirkailijoita.

4) Komitean haaraosastoina toimivat suuremmilla paikkakunnilla alakomiteat, jotka tarpeen mukaan jakaantuvat samoin osastoihin kuin pääkomiteakin.

5) Avustuseräyksen aikaansaamiseksi kautta koko maan on Komitea välittömässä yhteistoiminnassa nuorisoseurojen ja kirkkilaisten naisjärjestöjen kanssa, joiden tehtävänä tulee olla:

- a) Rahankeräys Komitean laittamalla keräyslistoilla.
- b) Tavarain keräys.
- c) Iltaa y. m. juhlatilaisuuksien järjestäminen Komitean toiminnan hyväksi.

6) Komitea asettaa Rautuun paikallisen alakomitean, jonka tulee tarkoin ottaa selvää avustusta kipeimmien tarvitsevista ja sen oikeasta jakamisesta sekä ylipäänsä edustaa Komiteaa inkeriläisten pakolaisten keskuudessa.

7) Komiteaa edustaa muilla paikkakunnilla ja maadissa erikseen kiertävä asiainmies jonka tehtävänä on olla yhteyssiteenä pääkomitean ja sen haaraosastojen välillä.

8) Komitea järjestää kautta maan n. s. "Inkerin päivät" tammi-kuun ja helmikuun vaihteessa, jolloin eri paikkakunnilla toimitetaan tarkokkaasti rahavarojen ja tavaroiden keräystä sekä toimeenpääntä iltamia, joista kertynyt puhdas voitto lankeaa Komitealle.

Komitea laatii tarkoitusta varten juhlaesitelmän tai puheen ja juhlarunon, jotka painettuina lähetetään junlien toimeenpanijoille ohjelman suorituksen avustamiseksi.

Helsingissä 26/XII 1919.

Ehdotuksen laatinut Arkkitehti Vietti Nykäsen ja hra Henrik Nykäsen avustamina.

Teuvo Nykänen

Asioisat kansalaiset
Tahdon ensinnäkin lausua teille kaikki tervetuloa
suunnattuihin kokouksiin.
~~Asioisat kansalaiset.~~ Olemme ~~tehtävään-~~
~~neet tänne.~~ ^{suostuimme} ^{intymme} ^{toimittu-}
~~Tahdon jatkain samoin lausua teidän sydämiinne~~
~~tutustu.~~ ^{suostuimme} ^{intymme} ^{toimittu-}
mea ja tahdon ensinnäkin sen yleiselle kulle

Inkerin avuksi!

Raá an "bolschevismisen" ikeen alla viruva Inkerin kansa on nykyhetkenä mitä kovimman kohtalon alaisena, josta tuo, pieni unhoon jätetty veljeskansamme, ei kykene ilman toisten apua omin voimin itseään pelastamaan.

ja min myös Aut
Inkerin kansa, jonka sydän sykkii Suomelle, huutaa *sille* apua.

Tätä avunhuutoa olemme me suomalaiset kuunnelleet ilman myötätuntoa, emmekä vastoin omaatuntoamme ja suomalaista kansallisvelvollisuuttamme ole ryhtyneet yhteisvoimin auttamaan hätääkärsiviä veljiämme, vain olemme välinpitämättömästi heihin suhtautuneet.

Mikä on tähän syynä?

Sekö, että saavutettuaamme kalliilla verellämme Suomen itsenäisyyden katsomme kaiken kansalaisvelvollisuutemme tulleen täytetyksi? Vai sekö, että Vienen Karjalan ja Aunuksen retket epäonnistuivat joten emme tahdo enään uhrata vertamme moisiin sotaretkiin?

Mutta nykyhetkenä ei ole kysymys muusta kuin heimokansamme, inkeriläis-pakolaisten avustamisesta jotka, meidän tähänastisen toimetttömyyden takia, ovat nykyään mitä kurjimmassa tilassa.

Me suomalaiset, jotka vapaussodan aikana saimme kärsiä bolschevikien epäinhimillisestä käytöksestä ja sen hirvittävästä tihutöistä, tiedämme (täysin kokeneina) varsinkin hyvin, mitä Inkerissä tapahtuu, ilman minkäänlaisia selityksiä.

Se osa inkeriläisistä, joka on henkensä uhallla paennut Suomeen hakemaan apua, on surkuteltavan kurjassa tilassa. Varat ovat loppuneet, vaatteet kuluneet, eikä avusta ole heillä tietoa.

ovat kärsivissä
Talven kovat pakkaset lähenevät, jotka lisäävät onnettomien pakolaisten kärsimyksiä.

Ja me suomalaiset - heimokansamme veljet! Me iloitsimme rauhassa, turvassa, lämpimässä kodissamme ja nautimme elämästämme. Tiedämme Joulujuhlan lähenevän ja valmistaudumme sitä juhlallisesti vastaanottamaan. - Mutta nuo pakolaiset, nuo sääliättävän onnettomassa tilassa olevat inkeriläispakolaiset (jotka kovan kohtalon takia ovat olleet pakoitettut jättämään synnyinseutunsa ja omaisensa) olemme me jättäneet unhoon ja oman onnensa nojaan, aivan kuin ei heidän suonissaan virtaisi sama kristitty veri,

Aika on kallis! Jokainen uusi aamusarastus tuo inkeriläispakolaisille kärsimyksiä lisää. Me emme saa enään lainlyödä velvollisuuttamme Inkerin kansan edessä vaan on meidän aikaa tuhlaamatta ryhdyttävä yhteistyöhön inkeriläisten pakolaisten hyväksi.

u. Helsingin apu-
Tätä tarkoitusta varten on perustettava avustuskomitea joka huolehtii avustuksen keräämisestä sekä avunannosta Inkerin kansalle.

Pienin apu on tuottava suuren ilon hätääkärsivälle kansalle!

Helsingissä Joulukuun 4 p:nä 1919.

Avustuskomitean "Inkerin apu" puolesta
Joka on jouluk. 10 p:nä perustettu Helsingin Inkerin ja pakolaisten
paranta aikansa jouluk. 10 p:nä perustettu komitea pakolaisten avust-
usta ja taltia on suuren puolesta perustettu komitea

Lätköpanoma
General Mannerheim
os. Paris Finland. Embassy.

Jätimme Suomen Hallitukselle anomuksen ryppäin-
kojen perustamisesta Pietarin valtamiseen (piste).
Pöytäministerin vastaus (kaksipiste). Hallitus ryppäin-
asettun epäaville kannalle (piste). Odotamme arvoisan
mielipidettänne

Wietti ja Lulo Kyhäset. Helsinki.
Kasarmink. 34.

Uusimaa, Helsingfors, Helsinki
Björnsöden, Kivela, Essen
Mannerheim, Ahtaa, Berg,
Gallin Kallala

Kuukauden vastuuksi. anna
kukin kokeutensa
solammiuteensa alii
kalkoukset ja kaidet ja jouta
alii alii kammalla.

Borsdorff puhutteli kumia
3 tuntia ja saati kumia
halvalla to nsin suu annu.
myynte Kivela on vaukainen
ja tili on kumia nannu.
Litten kum hallitus alii
amovittapunt etti ei ryhdy
mukaan tili ~~kuukauden~~ aporin
on kum ja presidentin

Häpeällisiä väärinkäytöksiä paljastunut.

Amerikan Punaisen Ristin elintarpeita salakuljetettu Venäjälle.

Jo pitemmän ajan ovat Amerikan Punaisen Ristin edustajat Raudussa kapteeni Mills ja J. Laamanen epäilleet, ettei heidän kauttansa Inkeriläisten Pakolaisten Avustuskomitealle luovutettujen elintarve- ja vaateavustusten jakelua toimitella tyydyttävällä tavalla. Epäluuloihin ovat vaikuttaneet monet seikat, m.m. se, että tuskin ainoakaan lähetyksä saapui Rautaan koskemattomana, vaikka ne lähetesemalla olivat kuormatut täydellisinä. Erästäkin vaunulastista, joka oli asemalta luovutettaessa ollut suljettuna lähtöaseman koskemattomilla lyijykeillä, puuttui varastoon purettaessa 5 säkkiä vehnäjauhoja ja kymmeniä tiivistettyä maitoa, mitkä tavat olivat ilmeisesti varastetut vaunusta purettaessa. Välistä oli lähetyksissä tuntemattomalla tavalla kadonnut jauhoja kymmenistä säkeistä. Lisäksi liikkui paikkakunnalla itsepäisiä huhuja siitä, että amerikalaisien elintarve- ja vaateavustukseen ohjattamia tavaroita myytiin kahvihin y.m. pakolaisten saadessa vain niistä avustuksista.

Asiantilan kehittyessä ylläkerrotun suuntaan, kääntyivät Amerikan Punaisen Ristin edustajat Raudun eteläisen osaston puoleen pyynnöllä, että se ottaisi tutkiakseen mahdollisia väärinkäytöksiä.

Nytkin on etsivän osaston, jolla on omienkin juttujensa yhteydessä oivittu vihiä asiasta, onnistunut »Karjalan» saamien tietojen mukaan päästä väärinkäytösten jäljille erään laajan salakuljetusjutun yhteydessä, joka suurimmalta osaltaan on tapahtunut Amerikan Punaisen Ristin varastoista anastetuilla sekä jakelussa pimitetyillä elintarpeilla. Tähänastisten tutkimusten perusteella on telkien taakse passitettu Avustuskomitean piirimies Kiuru ja entisistä salakuljetusjutuistaan Jyväskylään karkoitetuksi tuomittu Mikko Jekimoff, jotka jo ovatkin tunnustaneet syyllisyytensä tähän kaksinkertaiseen törkeään rikokseen. He ovat kertoneet vienneensä vehnäjauhoja suuria määriä Venäjälle ja myyneensä niitä myöskin Suomen puolella. Elintarpeiden anastusta ovat pidätetyt kertoneet harjoittaneensa monella eri tavalla. Suurin osa elintarpeita on saatu suorastaan varastamalla, mutta niitä ovat he myöskin koonneet jakamalla pakolaisille pienempiä erä kuin mitä oli tarkoitettu. Pidätetyssä tavattiin Kiurulta m.m. sokeria noin 40 kg., jonka hän oli koonnut jakamalla pienennettyjä annoksia. Kiurun näin anastamasta koko sokerimäärästä ei kumminkaan ole tietoa, sillä Kiuru oli jo ehtinyt myydä siitä suurimman osan.

Erikoista huomiota tämän jutun yhteydessä herättää se seikka, ettei Inkeriläisten Pakolaisten Avustuskomitea ole millään tavalla valvonut piirimiestensä toimintaa, vaan ovat he saaneet menetellä avustusten jakelussa mielensä mukaan. Rautateitsekin on elintarpeita läheletty huomattavat määrät ja juuri sellaisillekin henkilöille, jotka hyvillä työmailla ollen eivät ole edes olleet niiden tarpeessa. Näistä lähetyksistä on suvattu kantaa hyvityksiäkin.

Anteeksiantamattomalla leväperäisyydellä on suhtauduttu myöskin piirimiesten toimittamiin tilityksiin. In-

kerin Hoitokunnallekaan ei ole voinut olla tietämätöntä se seikka, että juuri noita rautateitse meneviä lähetyksiä toimitettiin heidän nimellään ja vastuullaan, mutta yhtä kaikki tilityksistä puuttuivat jäljennökset niistä lähetyksistä. Mitä erikoisesti tilitykseen tulee, on se mahdollisimman sotkuinen ja sinänsä miltei mahdottoman asiaa valaisemaan.

Osalliseksi rikoksunsa ovat pidätyt ilmoittaneet suuren määrän henkilöitä, joten asiasta, sen piakkoin joutuessa oikeuden käsiteltäväksi, sukeutuu laaja huijausjuttu.